

Rødt Nytt

GRATISAVISA TIL RØDT Nr. 3 2014

Text

Returadresse: Rødt Østerhaus' gate 27, 0183 Oslo

Hva nå for Ukraina?

Foto: Sasha Maksimenko/CC.

Hemmelighold i Oslo Bystyre:

Rødt politianmeldt etter lekkasje

Foto: Brage Aronsen.

Faglig leder i Rødt, Joachim Espe, gir deg **tariffoppgjøret på 1-2-3**

Foto: Brage Aronsen.

LEDER:

“Norge burde innta et tredje standpunkt uavhengig av stormaktene.” BJØRNAR MOXNES, LEDER I RØDT

MILJØ:

“Vi trenger at miljøbevegelsen og fagbevegelsen snakker sammen.” ELIN VOLDER RUTLE, MILJØPOLITISK TALSPERSON I RØDT

Bjørnar Moxnes
b.moxnes@roedt.no
Leder i Rødt

Ukrainas framtid

LEDER

Stormaktene USA, EU og Russland forfølger alle sine egne økonomiske og geopolitiske interesser i Ukraina. Denne innblandinga har brakt landet til randen av en militær storkonflikt.

EU og USAs innblanding i protestbevegelsen mot Janukovitsj-regimet ga fritt spillerom for de militante, høyreekstremer kreftene som tvang fram regimeskiftet 22. februar.

Skissen til en politisk løsning på konflikten, i tråd med avtalen som både EU og de demokratiske delene av opposisjonen ble enige om fredag 21. februar, ble effektivt overkjørt. At USA, EU (og Norge) godtok dette, og lanserte en økonomisk overtakelse av Ukrainas økonomi, eskalerte konflikten ytterligere. Forslaget er sydd over samme lest som innstrammingspakkene overfor de kriserammede landene i Sør-Europa. Russlands militære inntog og aggressive framferd på Krim har brakt konflikten opp på enda et nytt nivå.

Stormaktene må nå ta ansvar for å dempe konflikten slik at de ukrainske partene kan ta opp igjen tråden fra 21. februar-avtalen; forberede nyvalg under ledelse av en overgangsregjering. Samtidig må både Vesten og Russland bidra til at landets økonomi ikke bryter sammen i denne fasen.

Et lite land som Norge har begrensede muligheter til å pålegge stormaktene å holde seg unna Ukraina. Men vi kan i det minste unngå å stille lojalt opp på den ene stormaktens side.

Derfor er det synd, men ikke overraskende, at Norges utenriksminister Børge Brende kun kritiserer Russland, og dermed følger opp den norske tradisjonen med å stille seg lojalt bak USA. Den manglende viljen til å føre en selvstendig norsk utenrikspolitikk blir demonstrert også i denne internasjonale konflikten.

Norge burde innta et tredje standpunkt, der vi ikke stiller oss på stormaktenes side. De setter Ukraina i en livsfarlig skvis i kampen for egne interesser. I stedet må vi stille krav til begge parter: Russland må avslutte sin militære opptrapping på Krim. Vestlige land må slutte å søke innflytelse i landet gjennom en stille allianse med fascistiske grupper.

En konkret ting Norge kan gjøre for å sette makt bak kravet, er å holde tilbake pengestøtte til landets myndigheter fram til det er avholdt nytt valg. Vi bør heller støtte en folkevalgt regjering med demokratisk mandat til å avgjøre Ukrainas vei videre.

Rødt Nytt

Redaktør:
Brage Aronsen
brage@roedt.no

E-post:
roedt@roedt.no

Telefon: 22 98 90 50

Konto: 7874 05 56478

ISSN: 1504-7660 (avis)
1504-7679 (pdf)

Trykkeri: Nr1Trykk

Utgiver: Rødt
Osterhaus' gate 27
0183 Oslo

Urolig: Ukraina har lenge vært preget av politisk og sosial uro. Her fra en demonstrasjon i desember i fjor. Foto: Ivan Bandura/CC.

Hva skjer i

UKRAINA

Åsne Hagen asne.hagen@gmail.com

– Jeg savner flere stemmer fra både Russland og Ukraina, sier NUPI-forsker Natalia Moen-Larsen.

Moen-Larsen tilhører forskningsgruppen for Russland, Eurasia og Arktis hos Norsk Utenrikspolitisk Institutt (NUPI). Sammen med kollega Kristian Lundby Gjerde tar hun for seg Ukraina-konflikten i Aftenposten 7. mars. De to forskerne etterlyser blant annet større forståelse av hvordan russiske myndigheter ser på situasjonen.

– I kronikken er vi opptatt av å formidle at alle parter i en konflikt har et perspektiv. For å kunne forstå hva som er årsak til konflikten og hva som kan være løsningen, må man kunne se saken fra flere sider. Jeg savner flere stemmer fra både Russland og Ukraina, sier Moen-Larsen.

Økonomiske tilpasninger

Konflikten som utfolder seg i Ukraina har vært på trappene lenge. Conn Hallinan fra det radikale nettstedet Znet har gitt uttrykk for at ukrainske myndigheter det siste året har lett etter veier ut av det økonomiske uføret landet er i. Daværende president Viktor Janukovitsj forlot etter hvert forhandlingene med IMF og EU om krisepakker som ville krevd strenge kuttiltak i bytte mot lån. Janukovitsj sa nei til en assosieringsavtale med EU og åpnet i stedet forhandlinger med russerne. Dette utløste demonstrasjoner i november 2013, som munnet ut i at presidenten ble avsatt.

Utenriksjournalist Peter M. Johansen skriver i Klassekampen 12. mars at den nyinnsatte statsministeren har varslet at han vil begynne de

økonomiske tilpasningene til avtalen Janukovitsj avviste: «Få fant grunn til å stå opp for det korrupte kleptokratiet til Janukovitsj etter fire år ved makten. Nå oppnår EU sine mål i samarbeid med en regjering uten parlamentarisk legitimitet gjennom valg, uten at folk i Ukraina får sagt sitt.»

Trekker i ulike retninger

– Det er veldig mange ulike faktorer som spiller inn i Ukraina-konflikten. For eksempel finnes det mange interne konflikter i Ukraina, der økonomien hittil ikke har vært god og befolkningen har ikke vært fornøyd med makthavernes handlinger og den utbredte korrupsjonen blant Ukrainas ledelse, sier NUPI-forsker Natalia Moen-Larsen.

– Samtidig er befolkningen splittet i sin vurdering av hvordan problemet kan løses. Mange ser for seg Ukraina som en del av EU, mens andre ikke vil tape relasjonen landet har med Russland. Videre trekker Russland og Vesten Ukraina i forskjellige retninger.

Moen-Larsen mener det er viktig å huske at Ukraina og Russland har lang historie sammen og at NATO ekspanderer sine grenser nærmere det russiske territoriet.

– Russiske myndigheter oppfatter slik NATO-utvidelse som svært truende.

Mange spør nå hva som kan gjøres for å hindre at konflikten eskaleres. Det globale aksjonsnettverket Avaaz offentliggjorde nylig en meningsmåling blant ukrainske statsborgere. Av de spurte støtter 84 prosent av ukrainerne og 57 prosent fra Krim en fredsplan med tre punkt – at begge sider deltar i fredssamtaler for å sikre minoriteters rettigheter, at russiske tropper trekker seg tilbake til basene og at det blir holdt valg med internasjonale observatører. 52 prosent av ukrainerne og 46 prosent fra Krim

Ukraina?

ville foretrekke å orientere seg i like stor grad mot Russland og Vesten.

Kaotisk maktovertagelse

– Det er viktig å være klar over at maktovertagelsen som fant sted i Ukraina skjedde veldig fort og under svært kaotiske omstendigheter. Derfor er det helt nødvendig at hendelsene på Maidan etter hvert får en detaljert granskning. Det er for eksempel viktig å komme til bunns i hvem som står bak skytingen, akkurat nå finnes det teorier som skylder både på Janukovitsj, Berkut-styrkene og de protesterende selv, påpeker Moen-Larsen.

– I tillegg er det viktig å følge den videre utviklingen i Kiev med et våkent blikk. Hvem blir de nye presidentkandidatene? Hva er deres politiske posisjon? Hvordan har de tenkt å håndtere de økonomiske og sosiale utfordringene Ukraina nå står overfor? Vi kan ikke bare automatisk gå ut fra at alle opposisjonelle skikkelser i den tidligere Sovjetunionen deler vestlige verdier, selv om de er mot korrupte myndigheter og ønsker demokrati.

Høyreekstremister vinner fram

Nettsiden Ukrainian News rapporterte 26. februar i år at medlemmer av det høyreekstremer Svoboda midlertidig var utnevnt til visestatsminister og tre andre ministerposter. Partiet som nå er inne i varmen ble startet i 1991. Conn Hallinan påpeker i en artikkel på Zcomm.org at mange av opprørerne har bindinger til politiske krefter som «representerer et mørkt kapittel i landets historie og har liten interesse i så vel demokrati som i liberalismen til Vest-Europa og USA.» Om Svoboda skriver Hallinan at det har røtter i strømninger som går tilbake til andre verdenskrig,

Nyanser: Forsker Natalia Moen-Larsen etterlyser flere stemmer i debatten om Ukraina. Foto: NUPI.

da nazister og ukrainske nasjonalister fant en felles ideologisk plattform i antisemittisme og antikommunisme.

– Vesten og Norge står i fare for å skape et Frankensteins monster i Ukraina, hevder Rødts nestleder Marielle Leraand.

I Manifest Tidsskrift 7. mars påpeker hun at de høyreekstremer som nå får makt er «rasistiske, antidemokratiske og antikommunistiske bevegelser som identifiserer seg med historien til ultranasjonalistiske bevegelser som sto bak massedrap på jøder og polakker under andre verdenskrig.»

RØDT Norge RUNDT

NORDLAND:

Slår et slag for sykehjems-plasser

En ny rapport viser at Bodø kommune har for gode helse- og omsorgstjenester. Kommunen må dermed si nei til flere søknader om helse- og sosialhjelp. Rødts Svein Olsen rister på hodet av det hele.

– Jeg reagerer veldig sterkt på den virkelighetsbeskrivelsen. Vi vet vi har cirka 40 personer som står i kø for å komme på sykehjem. Og da si at vi har for mange sykehjemsplasser, er ganske sprøtt, sier Olsen til NRK Nordland.

HORDALAND:

Skolebruksplan utsatt

Byrådet utsetter debatten om skolebruksplanen, og dermed også debatten om ansvaret for skolefrafallet i Bergen, til etter kommunevalget. Det får Rødt og resten av opposisjonen til å reagere.

– Jeg synes det er veldig uheldig, og dårlig gjort overfor velgerne å utsette denne saken, sier Rødts Sofie Marhaug til NRK Hordaland.

ROGALAND:

Støtter lærerne mot KS

Bystyreprerentant for Rødt i Stavanger, Truls Drageset Dydland, raser mot KS. Lærere kan like godt slutte, undervise uforberedt eller ofre familieliv og fritid, mener han.

– Jeg snakker til stadighet med lærere. De sier at de kommer til å si opp dersom avtalen KS ønsker går gjennom. En god arbeidsgiver går ikke til krig mot egne ansatte, slik KS og regjeringen nå legger opp til, sier Dydland til Stavanger Aftenblad.

OSLO:

Bjørnar Moxnes politianmeldt

Oslo kommune har politianmeldt gruppeleder for Rødt i Oslo bystyre, Bjørnar Moxnes, etter at Rødt offentliggjorde en rapport om en overgrepssak ved Lindeberg omsorgssenter.

– Oslo kommune har fått en gigantisk skandale i fanget, og så velger man å gå løs på han som gir innsyn til folket. Det er en politisk motivert handling, sier Moxnes til VG.

– Jeg mener det er viktig å gi befolkningen innsyn i det som er tjenestefeil helt opp til byrådet. Jeg frykter ingen rettsak, tvert i mot kan det være interessant å få belyst dette, sier Moxnes.

Kystopprør: Aksjonister fra kystopprøret demonstrerer foran Stortinget 3. mars. Foto: Senterpartiet/CC.

Kystopprør i nord

FISKERIPOLITIKK

Brage Aronsen brage@roedt.no

– Kystopprøret er den viktigste massebevegelsen i landet akkurat nå. Det er eierskapet til våre felles evigvarende fiskeressurser kampen står om, sier Gunnar Aarstein.

Utsatte kystsamfunn i Nordland og Finnmark har den siste tiden vært preget av fakkeltog og protestaksjoner. Kystfolket raser mot den feilslåtte fiskeripolitikken og krever at de felles ressursene skal komme lokalsamfunnene til gode. Gunnar Aarstein, kommunestyrerepresentant for Rødt i Vågan, mener kystopprøret er den viktigste kapitalismekritiske massebevegelsen i Norge for tiden.

– Våre felles fiskeressurser er privatisert skritt for skritt siden Høyres fiskeriminister Svein Munkejord i 1990 innførte «midlertidige» kvoteordninger i kystflåten, og Svein Ludvigsen fra samme parti fulgte opp med å tillate en rekke unntak fra fiskerilovgivning. Disse lovene, som var laget for å sikre kystbefolkninga retten til å livnære seg av ressursene i havet, er dermed i praksis er opphevet - uten vedtak i Stortinget, sier Aarstein.

– Fiskebåtredere, som nå er belånt tilsvarende flere ganger årlig fangstverdi med sikkerhet i kvoter, har gjort seg avhengige evigvarende privat eierskap til kvotene. Dermed har de også dratt stigen opp etter seg. Fiskerinæringa er så godt som stengt for andre enn folk med finansinstitusjoner i ryggen.

Aarstein får støtte fra Benn Mikalsen, leder for organisasjonen Gjenreis Kystnorge:

– Det er svært alvorlig det som skjer med vårt felles arvesølv i havet. Da Sovjetunionen brøt sammen, grep et fåtall oligarker muligheten til å rane til seg enorme verdier fra fellesskapet. I Norge skjer det samme akkurat nå. De norske oligarkene er «kvotebaronene». Blant dem er Kjell Inge Røkke størst.

– Hvis ikke regjeringa nå bestemmer seg for å handheve det lovverket som fins, vil vi på sikt være uten fiskerinæring i Norge. Et eksempel: Røkke kjøpte en filetfabrikk i Stamsund med 7 trålere med leveringsplikt for 22 millioner. Nå selger Røkke en utrangert tråler, Jergull, for 115 millioner, der 1,6 millioner er verdien av båten og resten er verdien av kvotene. Ingen fisker har råd til å betale en slik sum for retten til å fiske.

– Vi kjemper en kamp for våre barn og barnebarn og deres etterkommere. De skal ikke sitte å se på at fisken svømmer i havet, mens Børsen bestemmer hvor fisken skal havne, avslutter Mikalsen.

Et forsøk på å straffe varslere

Hjelpepleier: Stig Berntsen ble ulovlig suspendert og måtte kjempe en lang kamp for å få jobben sin tilbake. Foto: Espen Kjelling.

RØDT

Brage Aronsen brage@roedt.no

Onsdag 5. mars gikk flertallet i Oslo bystyre inn for å politianmelde Rødts gruppeleder Bjørnar Moxnes for brudd på taushetsplikten, etter at Rødt i januar offentliggjorde deler av kommunerevisjonens rapport om Lindeberg-saken.

Lindeberg-saken begynte å rulle da hjelpepleier Stig Berntsen ble beskyldt for overgrep mot to beboere ved Lindeberg omsorgssenter i 2011. Berntsen ble ulovlig suspendert, politianmeldt og siden sykmeldt. Saken ble senere henlagt av politiet, men Berntsen ble nektet å vende tilbake til jobben. Etter over to års kamp fikk Berntsen til slutt jobben sin tilbake.

– I Lindeberg-saken har Oslo Kommune kommet med falske voldtektssanklager mot meg og sendt ut pressemelding hvor det ble retta drapsmistanker mot en lett identifiserbar sjukepleier. De har svikta både pasienter, pårørende og ansatte på byens sjukehjem i flere år. Lov- og regelbruddene har ikke fått noen konsekvenser for de ansvarlige. I stedet har altså bystyreflertallet valgt å gå til anmeldelse av den enkeltpolitikeren som har gått lengst for å få fakta på bordet. Bystyredebatten viste at nesten ingen av politikerne etter to år har tatt seg bryet med å sette seg inn i saken, sier Berntsen til Rødt Nytt.

– Som helsearbeider ville jeg reagert sterkt hvis det ble offentliggjort opplysninger som identifiserte pasienter. Det er imidlertid ikke tilfelle.

Offentliggjøringa av rapporten viser derimot at Oslo kommune kom med usanne påstander om at en pasient hadde navngitt meg som voldtektmann, til tross for at pasienten fortalte om en ukjent mann som kom klatrende inn gjennom vinduet i 3. etasje. Sånne utsagn lar seg forklare ved at det framkommer at pasienten var langtkommen dement. Det framgår videre av rapporten at den tidligere sykkehjemsoverlegen ikke foretok noen legefaglige vurderinger med utgangspunkt i pasientens kognitive svikt. De ansvarlige for denne skandalen har all mulig interesse av å skjule fakta. For pasienter, pårørende og ansatte er det maktpåliggende å få sannheten på bordet, sier Berntsen.

Lojalitet til folk, ikke politikerne

Rødt har hele tiden jobbet for en gransking hendelsene på Lindeberg Omsorgssenter. Kommunerevisjonens rapport avdekker tjenestefeil helt opp til byråden, feil Oslos befolkning har rett til å vite om, ifølge Bjørnar Moxnes.

– Her bruker bystyreflertallet makten sin til å sende politiet på en opposisjonspolitiker, og det mener jeg er et åpenbart forsøk på politisk knebling. Jeg opplever at byrådspartiene ønsker å straffe oss for at vi har offentliggjort tjenestefeil

Gruppeleder for Rødt Oslo: Bjørnar Moxnes. Foto: Einar Aslaksen.

Generalsekretær i Norsk Redaktørforening: Arne Jensen. Foto: Norsk Redaktørforening.

som rammer deres egne.

– Vår lojalitet til befolkninga er mye høyere enn til kollegiet på Oslo rådhus. Jeg er ikke redd for en rettssak rundt dette, tvert i mot kan det bli interessant å få belyst den hemmeligholdskulturen som preger Oslo-politikken, sier Moxnes.

Flertallet kan ikke kneble mindretallet

En av de som har reagert på anmeldelsen er generalsekretær i Norsk Redaktørforening, Arne Jensen. Han mener taushetsplikten ofte misforstås og viser til at denne reguleres av lovverket og ikke av politiske vedtak.

– Jeg har generelt liten sans for at politikere skal bruke politi og domstoler mot politiske motstandere. Det er et faresignal. Dersom man går til slike tiltak så må det være snakk om svært alvorlige forhold; rikets sikkerhet, fare for liv og helse og så videre, sier Jensen til Rødt Nytt.

Har kommunen etter din mening gjort egne vurderinger uten dekning i lovverket?

– Ja, jeg mener at den opprinnelige sladdingen fra kommunerevisjonen var alt for omfattende, og den har jo også blitt redusert noe.

Du har lest dokumentene Rødt har offentliggjort. Har Moxnes etter ditt syn brutt taushetsplikten?

– Nei, etter mitt syn faller ikke de opplysninger Moxnes har offentliggjort innenfor området for lovbestemt taushetsplikt.

– Kontrollutvalget har misforstått noe, når de hevder at et politisk utvalg kan bestemme hva som skal være taushetsbelagt og at dette binder alle medlemmene i utvalget. Det eneste som kan binde en folkevalgt representant er den lovbestemte taushetsplikten. Et politisk flertall kan ikke målbinde et politisk mindretall.

– Generelt er taushetsplikten et av de områdene hvor det begås mange feil. Både politikere og byråkrater har en tendens til å tolke taushetsplikten mye mer omfattende enn hva det er dekning for. Så er det åpenbart at alt hemmelighold påvirker vilkårene for demokratisk deltakelse i negativ retning. Hvordan det påvirker politiske prosesser vil sikkert variere litt, men vi kan vel trygt ha som utgangspunkt at prosesser preget av åpenhet lettere gir oss gode beslutninger, avslutter Jensen.

Tariffoppgjør: Hovedoppgjøret legger premissene for arbeidslivet de neste årene. Foto: Scanpix.

Tariffoppgjøret på 1-2-3

FAGBEVEGELSE

Maren Rismyhr maren@roedt.no

Tariffoppgjøret 2014 er i gang. Rødt Nytt har bedt faglig leder i Rødt, Joachim Espe, forklare hva det egentlig dreier seg om.

– I et tariffoppgjør reforhandler fagforbunda og arbeidsgiverorganisasjonene de sentrale overenskomstene, tariffavtalene. Annethvert år, som i år, er det hovedoppgjør. Da forhandler de om hele avtalen. Tariffoppgjøret handler i bunn og grunn om fordelinga av verdiene av det arbeidet vi utfører og vilkåra for dette. Lønna er en viktig del, men også avtaler som regulerer alt fra arbeidstid, opplæring og rett til permisjoner inngår.

– Kommer ikke partene til enighet, er riset bak speilet konflikt med streik eller lockout. Derfor er mulighetene for å få gjennom krava knytta til hvor mange som er organisert innafor de ulike overenskomstene. I dag ser vi at stadig flere sektorer har utvikla et todelt arbeidsmarked med en organisert del og en del som drives med underbetalt, importert arbeidskraft, løsarbeidere. Skal vi snu denne utviklinga, inkludere de som i dag er løsarbeidere og hindre oppsmuldring av den organiserte delen av arbeidslivet, må vi sørge for at flere organiserer seg, sier Espe.

Frontfagmodellen

Frontfaga er først ut i forhandlingene. Hva er frontfag, og hvorfor skal de ut først?

– Frontfagsmodellen vil si at avtaler innafor konkurranseutsatte virksomheter forhandles først. De legger føringer for de øvrige forhandlingene. Formålet med denne modellen er å hindre utkonkurrering av norsk industri og sikre at kapitalinvesteringer ikke går til utlandet. Problemet med modellen er at den kan virke som et tak for hva det er mulig å få gjennom av krav innafor andre sektorer, dersom det ikke allerede er vunnet i frontfaga. Slik kan ramma gitt av frontfagsforhandlingene hindre utjevning når det kommer til for eksempel kvinnelønn.

Pensjon og arbeidstid

Hva er de viktigste krava i dette oppgjøret?

– De viktigste krava gjelder pensjon. Det dreier seg om å få forhandlingsrett på tjenstepensjon. I dag har arbeidsgiver full styringsrett over pensjonene våre. Denne pensjonen forvaltes på en dyr måte hvor en

Faglig leder i Rødt: Joachim Espe. Foto: Brage Aronsen.

stor del av pensjonsinnbetalingene går til de selskapene som forvalter dem. Fagforbunda ønsker derfor ei partsstyrt pensjonskasse i stedet for dagens ordning. Å bygge opp tjenstepensjonen er nødvendig for å bøte på de urettferdige utslagene av pensjonsreformen. Reformen gjør at de som ikke klarer å stå i jobb til de er 67 år blir straffet, mens de med lettere og ofte bedre betalte jobber tjener godt på å jobbe lenger. Med pensjonsreformen kom inntektskrav til opptjening av pensjon som gjør at mange, særlig kvinner, rett og slett ikke kan gå av ved 62 år fordi de ikke har tjent nok. Også disse må sikres en pensjon på 2/3 av lønn. Arbeidet for å nå dette målet må starte i dette oppgjøret. Det må innføres en egen tilleggspensjon for sliterne som må gi seg i arbeidslivet før 67 år, og AFP-ordningen må endres slik at de som blir ufør eller mister jobben før fylte 62 år får beholde oppspart AFP-pensjon.

– Sentrale krav i frontfaga og de som følger tett på, går på å heve den allmenngjorte minstelønna. Det er ei tariffesta minstelønn som gjennom allmenngjøringsordningen gjøres til lov for de bransjene som omfattes av den. Dette er avgjørende for å demme opp for løsarbeid og sosial dumping.

– Arbeidstidbestemmelser vil også bli sentralt i flere oppgjør. Norsk Industri har varsla at de ønsker å øke tida en kan jobbe før en kan kreve overtidsbetaling. Dessuten er lærernes kamp for å forsvare deres arbeidstidsordning i full gang. Her ønsker motparten KS å fjerne lærernes medbestemmelse i forhandlinger om arbeidstid og gi hver rektor full styringsrett.

Konferanse: Magnhild Folkvord og Gerd Inger Polden. Foto: Gudmund Dalsbø.

Ny giv for sekstimersdagen

SEKSTIMERSDAGEN

Maren Rismyhr maren@roedt.no

– Dette er starten på en ny giv for sekstimersdagen. Vi er klare til å stå på videre!

Journalist Gerd Inger Polden og Marielle Leraand, nestleder i Rødt, er samstemte når de oppsummerer den godt besøkte dagskonferansen de nylig var med å arrangere i Oslo. Sekstimerdagskonferansen var et bursdagsønske fra tidligere AKP-leder Kjersti Ericsson som nylig fylte 70 år.

– Vi traff et behov og et ønske i tida, sier Polden. Alle vi spurte sa begeistra ja til å bidra som innledere. Her møttes fagbevegelse, miljøbevegelse, kvinnebevegelse. Fra hvert sitt ståsted viste de alle hvor nødvendig og viktig en arbeidstidsforkorting er.

Polden har bakgrunn fra NTL hvor hun satt i landsstyret på 80- og 90-tallet.

– Jeg sloss for sekstimersdagen den gangen, sier hun og minnes åra hvor de forlot jobben for å ta sekstimersdagen med markering foran Stortinget 8. mars.

– Vi fikk lagd ei fane, en kopi av ei hundre år gammel fane fra Sulitjelma med teksten «6 timers arbeidsdag». Den var med da, og den var med på konferansen nylig.

Det blåser nye vinder for sekstimersdagen nå, mener Polden.

– Vi må huske at langt flere kvinner er i arbeid. Langt flere opplever at tida ikke strekker til. Tidspresset kjennes på kroppen, både av kvinner og menn. Det gir også menn forståelse for kravet om kortere arbeidstid.

– Når miljøbevegelsen påpeker at veksten og forbruket ikke kan fortsette, gir det nye argumenter for sekstimersdagen. Hvilken mening er det i å jobbe mye for å forbruke stadig mer? spør Leraand.

– Trenger vi alle mer kjøpekraft, eller skal vi heller ta ut noe i tid? Denne diskusjonen tvinger seg fram når miljø- og fagbevegelse møtes.

På konferansen blei det argumentert for at vi i Norge i dag har økonomi til sekstimersdagen. Da kan tid gå foran økt kjøpekraft og økt profitt. Statistisk sentralbyrås egne beregninger viser dette. Også fagbevegelsens folk understreket at det er fullt mulig å ta ut tid framfor økt kjøpekraft i tariffoppgjøra.

Polden og Leraand er enige om at fagbevegelsen må med for å nå målet. De har begge merka seg orda Kjellfrid Blakstad fra Fagforbundet kom med: Vi har ikke bare råd, men plikt til å redusere arbeidstida, sa hun med henblikk på miljøet og egne medlemmer med det tyngste arbeidet innen helse- og omsorgssektoren.

Begge minner om at vi i 2018 har hatt åttetimersdagen i hundre år. Nå er tida moden for sekstimersdagen. De håper på et videre samarbeid mellom kvinnebevegelsen, fagbevegelsen, miljøbevegelsen og partiene på venstresida for å gjenreise kravet om sekstimersdagen.

Les mer på www.sekstimersdagen.no

PST-agent: Christian Høibø. Foto: Scanpix.

EOS-utvalget får kritikk

I fjor vinter sto Christian Høibø fram som PST-agent og innrømmet å ha drevet overvåking av venstreradikale med tilknytning til Internasjonale Sosialister og Blitz. Avsløringen førte til at Storingets kontrollutvalg for de hemmelige tjenestene, EOS-utvalget, gransket saken. Utvalget konkluderer nå med at PST ikke har drevet overvåking med bakgrunn i politisk tilhørighet.

– Vi har gjort grundige undersøkelser i PSTs systemer og har avhørt folk i tjenesten og snakket med Høibø selv. Vi garanterer aldri noe, men vi har ikke funnet noen spor etter ulovlig registrering av personer, sier utvalgsleder Eldbjørg Løwer til NTB.

– Utvalget anerkjenner at PST kan ha brukt tvilsomme metoder, men lar PST gå videre med en anmodning om å gjennomgå sine retningslinjer. Dette er en lunken kritikk, for å si det mildt. Enda mer oppsiktsvekkende er det at utvalget ikke kan konkludere med at PST har «overvåket personer på bakgrunn av deres politiske overbevisning eller tilknytning til politiske organisasjoner», heter det i en pressemelding fra Internasjonale Sosialister.

Brage Aronsen
brage@roedt.no

Stormønstring: 5. april er det støttemarkering for havnearbeiderne. Foto: Ylva Seiff Berge.

Stormønstring for havnearbeiderne

Norsk Havnearbeiderforening mobiliserer til stormønstring for havnearbeiderne på Youngstorget i Oslo 5. april. Primus motor Vegard Holm forklarer hva saken dreier seg om:

– Konflikten i Risavika Terminal handler om noe så enkelt som å få oppretta tariffavtale. Arbeidsgiverne sier nei, og derfor er to andre havner tatt ut i sympatistreik: Tromsø og Mosjøen. I Tromsø bruker arbeidsgiverne streikebrytere, sier Holm.

– Kampen i havne-Norge dreier seg imidlertid om mer enn en tariffavtale i Risavika. I Oslo blir havnearbeiderne provosert og trakassert av arbeidsgiverne som har satt gamle planer ut i livet. Arbeidsgiverne og NHO vil ha bort havnearbeiderne. De hevder registrerte havnearbeidere er for dyre, og vil bruke billige eller helst gratis sjøfolk til denne jobben.

– Kampen de norske havnearbeiderne har ført siden november i fjor dreier seg om tariffavtale, faglige rettigheter, arbeidsmiljø, sikkerhet på jobben og bevaring av arbeidsplasser. Utfallet i denne kampen vil få ringvirkninger i resten av norsk arbeidsliv og i havner over hele verden, sier Holm.

Brage Aronsen
brage@roedt.no

Fornybar framtid: Grønne arbeidsplasser er nødvendig i kampen mot klimaendringene. Illustrasjon: Broen til framtiden.

Bred allianse i klimakampen

– Klimakampen er avhengig av at miljøbevegelsen og fagbevegelsen snakker sammen. Klimakonferansen Broen til framtiden er starten på en ny og resultatorientert miljøbevegelse, sier Elin Volder Rutle, miljøpolitisk talsperson i Rødt.

Klimakonferansen Broen til framtiden gikk av stabelen i slutten av februar og ble arrangert av ulike organisasjoner i miljøbevegelsen og fagbevegelsen. Hovedmålet var å sette fokus på behovet for grønne, framtidsetta arbeidsplasser.

– At fagbevegelsen og miljøbevegelsen kan enes om felles nasjonale mål og strategier, er avgjørende for å oppnå konkrete resultater i klimakampen. Nettopp det var denne konferansen et gledelig eksempel på. At LO, Unio, YS og Akademikerne nå tar initiativ til å re-etablere arbeidslivets klimaråd, lover godt for framtida. Det viser at det er stor vilje til å realisere målet om hundre tusen grønne arbeidsplasser, sier Volder Rutle.

– Rødt har vært en viktig pådriver for å utvikle planer for grønne arbeidsplasser i Norge. Det vi trenger nå er en politisk dugnad for å lage konkrete handlingsalternativer som kan engasjere lokalt.

Miljøpolitisk talsperson: Elin Volder Rutle. Foto: Einar Aslaksen.

Her kan Rødts medlemmer og lokallag bidra gjennom å lage lokale fornybar- og ransportplaner.

Volder Rutle er optimist på vegne av norsk miljøbevegelse, men etterlyser en kritisk analyse av markedskreftenes rolle.

– Vi får ikke løst klimaproblemene uten å gjøre noe med kapitalens behov for å vokse. Fortsatt uhemmet økonomisk vekst er uforenelig med en ansvarlig miljøpolitikk. Derfor er demokratisk kontroll over økonomien en forutsetning for å løse klimaproblemene, sier Volder Rutle.

Brage Aronsen
brage@roedt.no

Svenske nazister siktet for drapsforsøk

På kvinnedagen 8. mars angrep nynazister en gruppe venstreradikale i Malmö i Sverige. Tre nazister er siktet for drapsforsøk, to av dem er medlemmer av det nazistiske Svenskarnas Parti. Disse skal i følge svenske aviser nylig ha kommet hjem fra Ukraina der de var for å støtte fascistene etter statskuppet.

En av de som ble angrepet var 25 år gamle Showan Shattak, aktiv i miljøet rundt fotballklubben Malmö FF og frontfigur i den svenske foreningen Fotbollssupportrar mot homofobi. Shattak ble livstruende skadet i angrepet og lå mange døgn i kunstig koma.

– Vår venn og kollega Showan ligger på sykehus etter nazistenes angrep i Malmö. Showan har tidligere vært ansatt hos Ungdom mot rasisme og er en nær venn av mange av oss. Vi har i flere år fått ta del i hans mot og styrke, og nå kan vi bare håpe at han snart blir bedre, sier Isabella Andersson, leder i svenske Ungdom mot rasisme, i en pressemelding.

– Hendelsene har i etterkant blitt redusert til en slåsskamp, hvilket usynliggjør de politiske motivene og den faktiske trusselen mot

Livstruende skadd: Showan Shattak. Foto: Privat.

demokratiet som denne hendelsen utgjør. Vi har de senere årene merket hvordan trusselbildet mot antirasister og andre rettferdighetsforkjempere har økt. Hendelsene i Kärrtorp og nå i Malmö gjør oss dypt urolige over utviklingen, sier Andersson.

I følge det svenske sikkerhetspolitiet Säpo sto nazister bak drapene på hele 14 mennesker mellom 1999 og 2009.

Brage Aronsen
brage@roedt.no

Solidaritet: Det er forskjell på solidaritet og veldedighet. Her fra en demonstrasjon i Bergen i fjor. Foto: Magne Hagesæter.

Den «usexy bistanden»

RØD UNGDOM SOLIDARITET

Tora Ask Fossen tora@socialisme.no

– Jeg vil oppfordre ungdomspartiene, så vel som politikere generelt, til å tørre å fremme den «usexy bistanden», den som ikke selger like lett, den som det er litt vanskeligere å føle at nytter med en eneste gang, sier Ingrid Rostad, leder i Norsk Folkehjelp Solidaritetsungdom.

Norsk Folkehjelp Solidaritetsungdom er Norsk Folkehjelps samfunnspolitiske ungdomsorganisasjon, og ble stiftet høsten 2011. Organisasjonen jobber med å være et talerør for Norsk Folkehjelp over hele landet, og Rostad kan fortelle at en av organisasjonens kjernesaker i året som kommer er å fremme en mer solidarisk utviklingspolitikk.

– Vi ønsker å fortelle norske myndigheter at hvis vi skal få til rettferdig handel, så er demokratisk kontroll over naturressursene en forutsetning. Investeringer kommer bare befolkningen til gode hvis de er gjort i samråd med dem, sier hun.

Aktiv støtte

Rød Ungdom har også solidaritet som et av sine viktigste prinsipper i det internasjonale arbeidet.

– For Rød Ungdom handler solidaritet om å stå sammen i kampen mot urettferdighet og undertrykking, enten det gjelder palestineres kamp mot okkupasjon eller greske arbeideres kamp mot velferdskutt, sier Herman Thamdrup Lund, internasjonalt ansvarlig i Rød Ungdom. Som eksempel viser han til at Rød Ungdom i januar sendte en gruppe på fem ungdommer til Kurdistan for å treffe sine samarbeidspartnere i søsterpartiet BDP.

– Nettopp dét, at vi kaller BDP samarbeidspartnere, er illustrerende for Rød Ungdoms internasjonale politikk. Vi ønsker å møte de vi støtter, snakke med dem og ta aktiv del i deres kamp, i stedet for å bare sende ned penger. For Rød Ungdom er solidaritet å arbeide sammen med de det gjelder på deres premisser, ikke bare rekke ut en hjelpende hånd når det passer oss selv, sier han.

Solidarisk boikott

Ingrid Rostad i Norsk Folkehjelp Solidaritetsungdom er også opptatt av forskjellen på veldedighet og solidaritet.

– Vi sier ofte at veldedighet skaper avhengighet, mens solidaritet skaper selvstendighet. Veldedighet

Leder i Norsk Folkehjelp Solidaritetsungdom: Ingrid Rostad.

Internasjonalt ansvarlig i Rød Ungdom: Herman Thamdrup Lund. Foto: Runa Fjellanger.

bærer i seg en ovenfra-og-ned-tenkning, en idé om at vi er så gode som hjelper de stakkarene som ikke klarer seg selv. Slikt driver ikke vi med, vi driver med solidaritet, sier hun.

Rostad framhever at det ikke er mangel på ressurser som gjør at folk sulter i verden, men at det er den urettferdige fordelingen som er problemet. Hun viser til at flertallet av verdens fattige bor i mellominntektsland og at den rikeste halve prosenten av verdens befolkning eier 40 prosent av rikdommene.

– Derfor er langsiktige politiske strukturendringer en viktig del av solidaritetsarbeidet. En slik måte å jobbe på føles kanskje ikke like umiddelbart tilfredsstillende som å gi noen mat, men når man vet at det er avgjørende for at de som har fått jorda si stjålet av multinasjonale selskaper skal få den tilbake, så føles det bedre.

Rostad oppfordrer ungdomspartiene til å være med og sette politiske saker knyttet til urettferdighet på dagsorden, og å tørre å satse på en såkalt «usexy bistand», den som tar opp i seg strukturene bak urettferdigheten.

– Norsk Folkehjelp Solidaritetsungdom krever at norske myndigheter skal trekke Statens Pensjonsfond Utland ut av selskaper som direkte bidrar til okkupasjonen av Palestina. Et krav om boikott av en okkupert stat kan på mange måter sies å være mer solidarisk på lang sikt enn å gi «nøytral» bistand til den okkuperte, avslutter hun.

Blir ny leder: Linn-Elise Øhn Mehlen. Foto: Runa Fjellanger.

Landsmøte og ny ledelse

RØD UNGDOM LANDSMØTE

Tora Ask Fossen tora@socialisme.no

– Jeg gleder meg til å gjøre Rød Ungdom til den viktigste ungdomsorganisasjonen på venstresida, det mest naturlige stedet for radikal ungdom å organisere seg, sier Linn-Elise Øhn Mehlen. Hun er innstilt som ny leder av Rød Ungdom når ungdomsorganisasjonen avholder sitt 29. landsmøte første uka i april.

– Det er selvfølgelig veldig hyggelig å bli innstilt, sier Øhn Mehlen, som har klare meninger om hva Rød Ungdom skal prioritere når hun tar over som leder.

– Det er viktigere nå enn noensinne å skolere Rød Ungdoms medlemmer i faglig arbeid og klassekamp, sier hun og utdypet:

– Noen av de største utfordringene vi står overfor finner vi i arbeidslivet. Framveksten av ulovlig innleie fører til et nytt løsarbeidersamfunn, og vi som er unge i dag kommer til å stå overfor et langt mer brutalt arbeidsliv enn foreldregenerasjonen vår.

Øhn Mehlen har lang fartstid i Rød Ungdom med mange betydningsfulle verv bak seg, men hun startet sin politiske karriere i AUF.

– Jeg var med i AUF i noen år før jeg ble med i Rød Ungdom, men da Arbeiderpartiet gikk inn for Tjenestedirektivet, meldte jeg meg inn i Rød Ungdom. Jeg ville ikke være med i ungdomsorganisasjonen til et parti som i ord forsvare arbeiderklassens rettigheter, men som i handling står for nyliberalisme.

På spørsmål om hva som er det foreløpige høydepunktet i hennes tid i Rød Ungdom, svarer Øhn Mehlen at det var da kravet om merking av retusjert reklame gikk til utredning hos Barne- og likestillingsdepartementet.

– Vi regnet med full seier. Dessverre kommer nok dagens mørkeblå regjering til å sette seg på bakbeina, så det gjelder å øke presset i denne saken hvis vi skal få på plass en lovgivning om merking av retusjert reklame, sier hun.

Øhn Mehlen er ikke bare innstilt som ny leder av Rød Ungdom, men hun har også ledet komiteen som har behandlet ny strategi, som er hovedsaken på landsmøtet. Hun forteller at komiteen har valgt å satse på tre hovedsaker: leksefri skole, en mer human asylpolitikk og kampen mot skjønnhetstyranniet.

– Målet med strategien er at det skal være like naturlig for elektrikerlærlingen Lars som for dramaeleven Linda å organisere seg i Rød Ungdom, sier hun og avslutter:

– Mer enn noensinne er det behov for en radikal ungdomsorganisasjon i Norge, som både angriper den mørkeblå regjeringa og som står imot når de rødgrønne partiene løper nyliberalistenes ærend. Rød Ungdom skal være det ungdomspartiet som tør å diskutere nye måter å organisere samfunnet og økonomien på.

ANNONSE:

STORMØNSTRING FOR HAVNEARBEIDERNE

SOLIDARITY WITH THE DOCKERS!

Følg oss
på Facebook:
fb.me/havnearbeiderne

MUSIKK:

- Salongorkesteret
- Trond Granlund
- Gatas Parlament

APPELLER:

- Roger Hansen, leder i NTF
- Tor-Arne Solbakken, nestleder i LO
- Med flere...

Ta med fagforeningsfanen! Arr: Norsk Havnearbeiderforening

Lørdag 5. april fra kl 14:00 på Youngstorget i Oslo

HVA SKJER?

28. - 29. mars

KONFERANSE: NY I RØDT

Litteraturhuset, oslo. www.roedt.no

1. april

**RØDT FORUM: TID TIL Å
VÆRE EN GOD LÆRER?**

Cafeteateret, Hollendergt. 8, Oslo.
www.roedt.no/oslo

3. - 6. april

LANDSMØTE I RØD UNGDOM

Oslo. www.rodungdom.no

5. april

**STORMØNSTRING FOR
HAVNEARBEIDERNE**

www.havnearbeider.no

8. april

**KVINNEKAMP I
LATIN-AMERIKA**

Maos, Det akademiske kvarter, Bergen
www.latin-amerikagruppene.no

25. - 27. april

**LOS STUDENT- OG
UNGDOMSKONFERANSEE**

Sørmarka. www.lo.no

Tips oss om aktuelle arrangementer!
Send en e-post til brage@roedt.no.

ANNONSE:

RASISMEN

- En løgn som dreper

- Morten Falck tar for seg rasismens absurditet og historie på et lettfattelig vis. Han viser at rasismen er politikk og ikke vitenskap, at rasismen har endret form, men har samme innhold. Falck trekker koblinger fra de gamle grekerne og andre verdenskrig til Harald Eias program Hjernevask og Ander Behring Breiviks terror.

Jenny Dahl Bakken, antirasistisk ansvarlig i Rød Ungdom

Morten Falck (født 1946) er typograf, journalist og insektforsker. Han har tidligere oversatt Det kommunistiske manifest til norsk.

**KJØP BOKA PÅ
MARXISME.NO**

Kun
96,-

ANNONSE:

NY UTGAVE AV
TIDSSKRIFTET
RØDT!

1 års
abonnement
285,-

løssalg
75,-

Jenny Dahl bakken intervjuer Kjersti Ericsson i forbindelse med 70-årsdagen. Les også Mari Jonassen om Fernanda Nilssen og fyrstikkarbeidernes streik i 1889, Zuhul Yesilyurt Gündüz om feminiseringen av migrasjon og Sandra Ezquerra om spanske feministers kamp for fri abort.

MARXISME.NO

ANNONSE:

Ny bok:
**DEN SKREDDERSYDDE
SKOEN OG KOMMUNISMEN**

Kun
150,-

Gulbrandsens bok er full av konkrete eksempel som viser korleis kapitalismen i dag både raserer miljø og driv fram imperialistiske kriger, undertrykkjer kvinner og avlar nasjonal sjåvinisme og rasisme. Samstundes utviklar kapitalismen nye måtar å produsere på som inneheld moglegheiter for å organisere eit nytt samfunn. Boka innleier med å vise korleis ein sko kan lagast med ein 3D-printar. Og dette kan gjerast lokalt.

- Harald Dyrkorn

Bestill boka på
MARXISME.NO

Bli medlem i Rødt!

Rødt står på arbeidstakernes side. Er du opptatt av faste ansettelse, lik lønn for likt arbeid og kampen mot sosial dumping? Ønsker du et samfunn der folkemakt er viktigere enn pengemakt? Bli med i Rødt!

Rødt, Osterhaus' gate 27, 0183 Oslo / roedt@roedt.no / www.roedt.no / 22 98 90 50

Send SMS:
RØDT + navn
og adresse
til 2434

ABONNÉR GRATIS PÅ Rødt Nytt

www.roedt.no